

ՇԱԽՄԱՏ 2 դասարան, 64 դասաժամ

ԴԱՍ	ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ	ԴԱՍԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆԸ ՆԵՐ <u>Սովորողը կարողանում է...</u>	Դասագիրք Տեսք էջեր
1	Ծանոթություն շախմատի հետ	Ձևավորել պատկերացում շախմատի՝ որպես մտածողության զարգացման գործիքի մասին: Ներկայացնել շախմատի պատմությունը: Ձևավորել դրական վերաբերմունք շախմատ առարկայի նկատմամբ: Ուսուցանել խաղաքարերի անվանումները, խաղադաշտի ճիշտ տեղադրումը:	Պատմել դրվագներ շախմատի ստեղծման մասին: Անվանել և ցուցադրել շախմատի խաղաքարերը, անսխալ տեղադրել խաղադաշտը:	Գիրք էջ.3-5 Տեսք էջ.3
2	Հորիզոնականներ և ուղղաձիգներ	Ուսուցանել հորիզոնական և ուղղաձիգ գծերը:	Անվանել և ցուցադրել հորիզոնական և ուղղաձիգ գծերը:	Գիրք էջ.6 Տեսք էջ.4-5
3	Դաշտերի անվանումները	Ուսուցանել լատիներեն a b c d e f g h տառերը:	Անվանել a b c d e f g h լատիներեն տառերը: Անվանել և ցույց տալ դաշտերը:	Գիրք էջ.7-8 Տեսք էջ.6-7

		Ուսուցանել դաշտերը:		
--	--	---------------------	--	--

հի 1. 2. 3. 4. 4 Անկյունագծեր Ուսուցանել անկյունագծերը: Անվանել և ցուցադրել անկյունագծերը: Գիրք Էջ.9 Տեսք Էջ.8

5. 5 Խաղաղաշտի կառուցվածքը Ուսուցանել շախմատի խաղաղաշտի մասերը՝ կենտրոնը, թագուհու և արքայական թևերը, սպիտակների և սևերի կիսաղաշտերը, եզրերը, անկյունները, սահմանային գիծը: Անվանել և ցուցադրել շախմատային խաղաղաշտի մասերը՝ կենտրոնը, թագուհու և արքայական թևերը, սպիտակների և սևերի կիսաղաշտերը, եզրերը, անկյունները, սահմանային գիծը: Գիրք Էջ.10 Տեսք Էջ.9-10

6	Խաղաքարերի սկզբնական դասավորությունը	Ուսուցանել խաղաքարերի սկզբնական դասավորությունը:	Դասավորել խաղաքարերը սկզբնական դիրքով:	Գիրք Էջ.6-7 Տեսք Էջ.11-12
7-8	Արքա	Ուսուցանել արքա խաղաքարի արժեքը, դերը, քայլը: Ուսուցանել արքա խաղաքարի 2 կանոնները:	Պատմել արքայի դերի մասին: Կատարել քայլեր արքայով: Սահմանել արքա խաղաքարի 2 կանոնները:	Գիրք Էջ.13-16 Տեսք Էջ.7-8
9-10	Թագուհի	Ուսուցանել թագուհի խաղաքարի արժեքը, դերը, քայլը: Ուսուցանել թագուհիով միաժամանակյա հարձակումը:	Պատմել թագուհու դերի, արժեքի մասին: Կատարել քայլեր թագուհիով: Կատարել քայլեր թագուհիով՝ միաժամանակ	Գիրք Էջ.17-20 Տեսք Էջ.15-16

			հարձակվելով երկու խաղաքարի վրա:	
11- 12	Շախ	Ուսուցանել շախը, շախից ազատվելու ձևերը:	Սահմանել շախը, շախ տալ, ցույց տալ շախից ազատվելու ձևերը:	Գիրք Էջ.21- 24 Տետր Էջ.17- 20
13	Շախ և մատ	Ուսուցանել մատը:	Սահմանել մատը, մատ անել, ցույց տալ՝ ինչպես պաշտպանվ ել մատից:	Գիրք Էջ.25- 26 Տետր Էջ.21- 22
14	Քայլ դեպի մատ	Ամրապնդել մատ անելու հմտությունները:	Մատ անել, ցույց տալ՝ ինչպես պաշտպանվել մատից:	Գիրք Էջ.27- 28 Տետր Էջ.23- 25
15	Պատ			
16	Նավակ	Ուսուցանել պատը	Սահմանել պատը, պատ անել, ցույց տալ՝ <u>ինչպես</u> <u>խուսափել</u> <u>պատից</u> :	Գիրք Էջ.29- 31 Տետր Էջ.26- 27
-	Դաս-մրցույթ Մատ 1 քայլից	Ուսուցանել նավակ խաղաքարի՝ արժեքը, դերը, քայլը:	Պատմել Նավակի դերի, արժեքի մասին: Կատարել քայլեր Նավակով: Կատարել	Տետր Էջ.26- 27 Գիրք Էջ.32- 36 Տետր Էջ.28- 31
17		Մրցույթի միջոցով կատարել ամփոփում և ձևավորող գնահատում՝ խաղադաշտ, արքա, թագուհի, Նավակ, շախ, մատ և պատ թեմաներից:	Կատարել քայլեր Նավակով: Կատարել	
18			կրկնակի հարված	Տետր Էջ.31

			նավակով: Ստեղծել մատ 1 քայլից:	
19-20	Փիղ	Ուսուցանել փիղ խաղաքարի՝ արժեքը, դերը, քայլը:	Պատմել փղի դերի, արժեքի մասին: Կատարել քայլեր փղով:	Գիրք Էջ.37-40 Տեսք Էջ.32-35

6.

7.

8.

9.

10

11

12

13

14

15

			Կատարել կրկնակի հարված փղով:	
21-23	Ձի	Ուսուցանել ձի խաղաքարի՝ արժեքը, դերը, քայլը:	Պատմել ձիու դերի, արժեքի մասին: Կատարել քայլեր ձիով: Կատարել կրկնակի հարված «պատառաքաղ» ձիով:	Գիրք Էջ.41-45 Տետր Էջ.36-40
24	Դաս-միջույթ Մատ 1 քայլից	Միջույթի միջոցով կատարել ամփոփում և ձևավորող գնահատում՝ խաղադաշտ, արքա, թագուհի, նավակ, փիղ, ձի, շախ, մատ և պատ թեմաներից:	Ստեղծել մատ 1 քայլից:	Տետր Էջ.41
25-26	Չինվոր	Ուսուցանել զինվոր խաղաքարի՝ արժեքը, դերը, քայլը:	Պատմել զինվորի դերի, արժեքի մասին: Կատարել քայլեր զինվորով: Կատարել կրկնակի	Գիրք Էջ.46-49 Տետր Էջ.43-44

			հարված «պատառաքաղ» զինվորով:	
27	Դաս- մրցույթ Մատային դիրքերի ստեղծմա ն	Մրցույթի միջոցով ուսուցիչը զարգացնում է ստեղծագործակա ն մրաժողությունը, նաև կատարել ամփոփում և ձևավորող գնահատում՝ խաղաղաշտ, արքա, թագուհի, նավակ, փիղ, ձի, զինվոր, շախ, մատ և պատ թեմաներից:	Ստեղծել մատային դիրքեր:	Տեսր Էջ.45
28	Չինվորի փոխարկումը	Ուսուցանել զինվորի փոխարկումը:	Փոխարկում է զինվորը այլ խաղաքարի, ելևելով իրավիճակից:	Գիրք Էջ.50- 52 Տեսր Էջ.46- 47
29- 3 0	Կողանցիկ վերցնելը	Ուսուցանել կողանցիկ վերցնելը:	Մեկնաբանում է կողանցիկ վերցնելը, ցույց է տալիս:	Գիրք Էջ.53- 56 Տեսր Էջ.48- 51
31	Կրկնություն	Կրկնության կազմակերպու մ վիկտորինայի միջոցով:	Պատասխանու մ է հարցերին, ցույց է տալիս ցուցադրական խաղաղաշտին օրինակներ:	
32	Դաս- մրցույթ Մատային դիրքերի ստեղծմա ն	Մրցույթի միջոցով ուսուցիչը զարգացնում է ստեղծագործակա ն մրաժողությունը, նաև կատարել ամփոփում և	Ստեղծել մատային դիրքեր:	Տեսր Էջ.45 Կարելի է նորից օգտվել 45 Էջի նմուշներից,

		ձևավորող գնահատում՝ խաղադաշտ, արքա, թագուհի, նավակ, փիղ, ձի, զինվոր, շախ, մատ և պատ թեմաներից:		ավելացնելով զինվորներ:
--	--	--	--	------------------------

16

17

18

19

20

21

22

23

33-34	Փոխատեղում	Ուսուցանել փոխատեղումը, նպատակը, կանոնները:	Բացատրել փոխատեղման նպատակը և կանոնները:	Գիրք Էջ.57-60 Տետր Էջ.48-51
35	Սկզբնախաղի հիմունքները	Ուսուցանել խաղը վարելու	Բացատրել խաղը վարելու	Գիրք Էջ.61 Տետր Էջ.48-51

		հիմունքները սկզբնախաղում:	հիմունքները, կիրառում է դրանք:	
3 6	Թեմատիկ խաղի դաս «Սկզբնախաղի հիմունքները»	Ստացած գիտելիքը կիրառելու հնարավորության ստեղծում:	Կիրառում է սկզբնախաղի հիմունքները խաղում:	Թեմատիկ խաղ «Սկզբնախաղի հիմունքները»
37- 3 8	Մանկական մատ	Ուսուցանել մանկական մատը:	Մեկնաբանում է և իրականացնում է մանկական մատ:	Գիրք Էջ.62-65 Տետր Էջ.55-58
3 9	Կապ	Ուղղորդել՝ տարբեր իրավիճակներում որոնել, գտնել և կիրառել մարտավարական հնարքներ: Ուսուցանել «կապ» մարտավարական հնարքը:	Ցույց տալ և բացատրել մարտավարական հնարքը, կիրառել այն:	Գիրք Էջ.66-67 Տետր Էջ.59
4 0 4 1 4 2	Դաս-մրցույթ. Դիրքերի ստեղծում կապ մարտավարական հնարքով Միջնախաղի հիմունքները Թեմատիկ խաղի դաս Միջնախաղի հիմունքները»	Ստեղծել ստեղծագործական միջավայր, ուղղորդել սովորողներին և ինքնուրույն ստեղծագործելու մարտավարական հնարք կապը: Ուսուցանել խաղը վարելու հիմունքները միջնախաղում: Ստացած գիտելիքը կիրառելու	Ստեղծել մարտավարական հնարք կապը 3 և ավելի խաղաքարերով : Բացատրել միջնախաղում խաղը վարելու հիմունքները, կիրառել դրանք: Կիրառում է միջնախաղի հիմունքները խաղում:	Տետր Էջ.60 Գիրք Էջ.68-69 Թեմատիկ խաղ «Միջնախաղի հիմունքները»

		հնարավորության ստեղծում:		
4 3	Քայլի գրանցումը	Ուսուցանել քայլի գրանցումը:	Տեղորոշում և գրանցում է շախմատ ային քայլերը:	Գիրք Էջ.70- 71 Տեսք Էջ.61- 62
4 4 4 5	Կրկնակի հարված պատահաքաղ Դաս-մրցույթ. Կրկնակի հարված մարտավարա կան հնարքով դիրքերի ստեղծում	Ուղղորդել՝ տարբեր իրավիճակներում որոնել, գտնել և կիրառել մարտավարական հնարքներ: Ստեղծել ստեղծագործ ական միջավայր, ուղղորդել սովորողների և ինքնուրույն ստեղծագործե լու մարտավարա կան հնարք կրկնակի հարվածով դիրքեր ստեղծելուն:	Ցույց տալ և բացատրել մարտավարակ ան հնարքը, կիրառել այն: Ստեղծել մարտավար ական հնարք կրկնակի հարված 3 խաղաքարե րով:	Գիրք Էջ.72- 73 Տեսք Էջ.63 Տեսք Էջ.64
4 6	Ոչ-ոքին շախմատում, հավերժական շախ	Ուսուցանել ոչ-ոքին:	Սահմանել հավերժական շախը, ցույց տալ ՝ ինչպես	Գիրք Էջ.74- 75 Տեսք Էջ.65

			հավերժական շախ տալ:	
--	--	--	------------------------	--

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

		Ձևավորել անելանելի իրավիճաներում ելքեր փնտրելու հմտություններ:		
4 7	Վերջնախաղի հիմունքները	Ուսուցանել խաղը վարելու	Բացատրում է խաղը վարելու	Գիրք Eջ.76

		հիմունքները վերջնախաղում:	սկզբունքները, կիրառում է խաղում:	
4 8	Թեմատիկ խաղի դաս «Վերջնախաղի հիմունքները»	Ստացած գիտելիքը կիրառելու հնարավորության ստեղծում:	Կիրառում է վերջնախաղի հիմունքները խաղում:	Թեմատիկ խաղ «Վերջնախաղի հիմունքները»
4 9	Մատ թագուհիով և նավակով	Ուսուցանել թագուհիով և նավակով մատը: Ձևավորել սովորողների մոտ պլանավորման նախագիտելիքներ:	Բացատրել, ցույց տալ թագուհու և նավակի համագործակցային քայլերը և ստեղծել մատային դիրքեր:	Գիրք Էջ.77 Տետր Էջ.67
50- 5 1	Մատ 2 նավակով	Ուսուցանել 2 նավակով մատը:	Բացատրել, ցույց տալ երկու նավակների համագործակցային քայլերը և ստեղծել մատային դիրքեր:	Գիրք Էջ.78-82 Տետր Էջ.40-41
5 2	Փոխանակում: Խաղաքարերի մոտավոր արժեքները	Ուսուցանել խաղաքարերի մոտավոր արժեքներով կատարել համարժեք, կամ շահավետ փոխանակումներ:	Թվարկել խաղաքարերի մոտավոր արժեքները, կատարել փոխանակումներ:	Գիրք Էջ.83-84 Տետր Էջ.69
53- 5 5	Պաշտպանություն	Սովորողների միջոցով բացահայտել պաշտպանական հնարավորությունները: Ուղղորդել տարբեր իրավիճակներում	Որոնում և գտնում է խնդիրը, գտնում է <u>ուղիներ</u> <u>խնդրի</u>	Գիրք Էջ.85-90 Տետր Էջ.70-72
56- 5 7	Մատ վերջին հորիզոնականում	Սովորողների միջոցով բացահայտել պաշտպանական հնարավորությունները: Ուղղորդել տարբեր իրավիճակներում	Որոնում և գտնում է խնդիրը, գտնում է <u>ուղիներ</u> <u>խնդրի</u>	Գիրք Էջ.91-94 Տետր Էջ.73

		որոնել, գտնել և կիրառել մարտավարական հնարքներ:	<u>լուծման համար:</u> Որոնում և գտնում է մարտավարական հնարքը, իրականացնում է այն:	
58-60	Գործնական խաղ	Գործնական խաղի միջոցով ամրապնդել սովորողների գիտելիքները: Ձևավորել մտածված որոշումներ ընդունելու հմտություններ, ձևավորել ինքնուրույն ուշադրությունը կենտրոնացնելու, հույզերը կառավարելու, մրցակցին ապրումակցելու կարողություններ:	Պահպանելով խաղը վարելու հիմունքները ցուցադրում է տրամաբանված խաղ:	
61-64	Գործնական խաղ Ներդասարանական և ներդարացական խաղեր	Խաղերի միջոցով սովորողների մոտ ձևավորել թիմային մտածողություն, համագործակցելու, ապրումակցելու, ազնիվ պայքարելու հմտություններ:	Պահպանելով խաղը վարելու հիմունքները ցուցադրում է տրամաբանված խաղ:	